

אחרי מות-קדושים (166)

שעיר לעזאזל

מי לא היה רוצה למצוא איזה שעיר לעזאזל, שאותו הוא יוכל להאשים בכל הנפילות, ובכל העבירות שהוא עשה, ולשלוח אותו לעזאזל? בפרשה שלנו, אנחנו רואים שדבר כזה יכול להיות! פעם אחת בשנה הכהן הגדול לוקח שעיר, ושם עליו את כל עבירות בני ישראל ושולח אותו לעזאזל. איך זה יתכן, להיכן הלכו כל העבירות, כל הנפילות? אנחנו לא יכולים להאשים אף אחד בנפילות שלנו, גם לא את ה' כמובן, אמנם, יש דברים שה' ברא בנו, הוא ברא בנו תאוות, חלקם יותר משמעותיות, וחלקם פחות, התאוות נועדו בשביל לעבוד דרכם את ה', יצר הקיום נועד בשביל ליצור המשכיות וריבוי בעולם, יצר הסקרנות נועד בשביל להתקדם, בלי יצר הסקרנות היינו עוד מושכים דברים בלי הגלגל, אבל בכל אלו צריך לדעת להשתמש כפי שהבורא טבע בנו. החיות הזו, כוח החיים הזה, הוא דבר טוב, אך אם משתמשים בו לדברים לא נכונים עלולים ליפול.

לכאורה, כפרת השעיר לעזאזל טמונה כולה במילים "יעמד חי", השעיר צריך לעמוד חי, אבל אם הוא עומד ברור שהוא חי...? הכוונה היא שהשעיר מגיע עם כל החיות שלו, לא מבטל אותה, לא נחנק, אבל הוא מבין שהשימוש שהוא עשה עם התאוות, לא נכון. ואז הכהן הגדול מתוודה על כל העבירות שעשו בני ישראל, והם הולכים עם השעיר, שעדיין חי, לעזאזל, החיות נשארת עם השעיר השני שהולך לה'.

אז שילכו עם השעיר לעזאזל כל הנפילות! את הכוחות שלנו אנחנו מנתבים לטוב, ולגדלות.

חידושים על התורה

אחרי מות שני פני אהרן בקרבכם לפני יהוה וימתו (טז,א)

נאמר בזוהר הקדוש כי נדב ואביהוא עדיין היו למטה מבני עשרים ולפיכך נקראו "בני אהרן", כלומר בני ברשות אביהם. אם כן כיצד נענשו, והלא כלל הוא בדינו שאין מענישים מן השמים בטרם מלאו לאדם עשרים שנה?

אמנם נראה מהגמרא ברכות דף לא לפי הסברו של הצ"ח שם, שקטן פיקח וחכם מאד נענש אפילו פחות מגיל עשרים. ואם כן זה הסבר הפסוקים "ויהי אחרי מות שני בני אהרן": ואם תאמר הרי הם קטנים, לכן ממשיכה התורה ואומרת "בקרבכם לפני ה'", כלומר הם היו בדרגה גבוהה של חכמה עד כדי כך שה' דיבר איתם, ואם כן נחשבים כגדולים לעניין זה ולכן נענשו.

חידושים על התורה

פי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו (ט"ז, ל)

"מכל חטאתיכם לפני ה'" ס"ת "מילה" לרמוז למ"ש בס' בני יששכר ח"ב מאמרי חודש תשרי מאמר ד' דרוש ב' אות ז' בשם המדרש, שכשאמר השי' לאליהו: "חייך שתהיה בכל ברית מילה", א"ל אליהו רבוש"ע כיון שהמידה שלי שאני קנאי ולא אוכל לסבול חטא ועון, פן יהיה אבי הבן רשע ולא אוכל לסבול, השיבו הקב"ה אני מכפר לו עוונותיו. א"ל פן יהיו הסנדק והמוהל בעלי עבירות, השיבו אכפר גם להם. א"ל פן יהיו העומדים שם בעלי עבירות, השיבו גם לכל העומדים שם אסלח ע"כ. וז"ש "מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו" ע"י המילה.

קרבן אבילחם מרבנו יצחק חי בוקובזה

ונתן אהרן על שני השעירים גזרלות גזרל אֶחָד ליהוה וגזרל אֶחָד לְעֶזְאֵזֶל (ט"ז,ח)

מבאר ר' איצ'לה מוואלוז'ין שהמילה עזאזל הוא צירוף של שתי מילים עז-אזל, "עז" מלשון עזות ו"אזל" משמעותו בארמית הלך. משל לאדם שבא לבית חבירו וזה דוחהו ומגרשו, אך הלה מסרב ללכת, בעל הבית שוב דוחפו והוא שוב נכנס לביתו עד שהוא דוחף אותו בעזות ושובר לו ידיו ורגליו. זה הדוגמא שדוחפו בעוז עד שניזוק. כך היצר הרע בא אצל האדם והוא דוחהו מעליו אבל היצר הרע אינו רוצה להסתלק וחוזר אליו עוד ועוד, הפיתרון היחיד כנגדו הוא לדחוף אותו בעזות עד שלא יהיה לו תקומה.

כיוצא בזה השעיר שנשלח לעזאזל מאחר שהוא נושא עליו את עוונות בני ישראל, לפיכך היו צריכים לדחפו

חקירה:

אדם שקיבל מחברו ממון ברצונו ולא החזירו לו (בבא קמא פרקים ט י)

לדוגמא: קיבל מחברו הלוואה פיקדון או שכירות. וחברו תובעו ואינו יכול להוציא ממנו מפני שהוא אלם וקשה (רמב"ם גזילה ואבידה א-ד) או ע"י רמאות (חינוך רכח ד"ה ובכלל)

נחלקו הראשונים האם מונים אותו בפני עצמו או שהוא נכלל באיסור גזל, ויש בזה ארבע דעות: א- לא מונים אותו בפני עצמו, משום שעושה גזל אחד הוא ולא אחר. ב- מונים את עושה בפני עצמו ואת גזל בפני עצמו, אחד מהם עובר בשני הלאווים. ג- עושה גזל נמנים כשני לאווים משום שאע"פ שכל עושה כלול בגזל, לא כל גזל כלול בעושה. ד- עושה גזל הם שני לאווים נפרדים, עושה אינו בכלל גזל וגזל אינו בגלל עושה (ואע"פ שלהלכה העושה עובר גם משום גזל, זוהי דרשה ואינה פשט הכתוב).

ספר קובץ יסודות וחקירות

סיפור: אדם אחר

ראו חסיד אחד, שהוא לוגם כוסיות יי"ש בזו אחר זו. שאלוהו: איך אדם אחד מסוגל להריק אל קרבו כל כך הרבה משקה? השיב החסיד בבדיחות הדעת: מה פתאום אדם אחד? עליכם לדעת, כי אחרי כל לגימה אני הופך לאדם אחר, אותו אדם אחר כלום אינו ראוי אף הוא ללגימה טובה?...

חד וחלק [דף קסט]

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של

יוסף בן ג'ינט מסעודה

של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מלכה, דניאל בן רחל, רפאל שלמה בן אסתר.

מההר בעזות, לאות ולמופת כי לא ישוב שנית עם העוונות, כמו שכתוב בחז"ל שעד שלא הגיע לחצי ההר נעשה אברים אברים. משום כך נקרא עדאזל, על שם הליכתו בעזות.

ספר פה קדוש

פְּאָנְרַח מִכָּם יִהְיֶה לָּכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם וְאַתְּכֶם לֹא פְּמוֹד (יט', לד')

מדוע יש לאהוב גר כמו את עצמך? ויש לבאר: "כי גר שבא להתגייר, כקטן שנולד דמי, כנער, וכתוב "כי נער ישראל ואהבהו" (הושע י"א). כמו שאדם אוהב נער, כך יאהב גר.

ספר הרוקח

מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקְוִים וְהִדְרָתָּ פָּנֶי זָקֵן וְיִרְאָתָּ מֵאֲלֹקִיךָ (י"ט ל"ב)

מצווה האלוקים לכבד את המבוגר בשנותיו, עד שיש חיוב עשה מן התורה לקום בפניו.

ואם ישנו חיוב לקום בפני זקן זר. בוודאי צריך הבן להוקיר את אביו והנכד את סבו.

אף מצד דרך ארץ ומוסר, יש לבקר אצל הדוד או הדודה לשמוע את הסיפורים והצרות הפוקדות אותם לדאוג לצורכיהם ובעיקר, לזכור אותם.

מוסר הפרשה

הלכה:

אב שטועה בהלכה, מותר לבן לעשות מעשה בפניו כמסיח לפי תומו, כדי שאביו יזכור ההלכה, באופן שלא ניכר שחולק על אביו. וכגון, באב שמת לו אחד מבניו, וטעה וקרע מיושב, מותר לבנו לקרוע בפניו מעומד, כדי לרמוז לאביו שצריך לחזור ולקרוע מעומד. ואם האב מחמת צערו לא הבין את הרמז, יראה לו את ההלכה מתוך ספר, כאילו שואל אותו היאך הדין.

ילקו"י הלכות כיבוד אב ואם פרק י" ס"ד

פתגם

ההולך בדרך המלך: בקושי משאיר עקיבות, הפוסע על קוצים: מכין דרך לבאים

ספר שמחלה

